

[109. 14.]

BIJLAGE M.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,

Gezien zijne beschikking van 14 Juni 1884 n°. 1585, afd. K. W. en het voorstel van den directeur der Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers dd. Juni 1885 n°. 157;

Heeft goedgevonden:

het bij gemelde beschikking vastgestelde reglement voor het eindexamen bij de normaalschool voor teekenonderwijzers aan te vullen en te bepalen dat het zal worden gelezen als volgt:

Art. 1.

Het eindexamen omvat:

voor de afdeling A (handteekenen).

A. Wat het practisch gedeelte betreft:

- 1°. het vervaardigen van een of meer rechtlijnige teekeningen;
- 2°. het teekenen en schaduwen van een borstbeeld naar pleister;
- 3°. het teekenen en schaduwen van een studie naar een stilleven;
- 4°. het teekenen en schaduwen van een studie naar een pleisterornament;
- 5°. het vervaardigen van een studie in olie- of waterverf naar een pleisterafgietsel en een stilleven;
- 6°. het oplossen van een of meer vraagstukken betreffende de doorzichtkunde;
- 7°. het teekenen van een menschelijk geraamte, van een spierstudie en van een proportiebeeld;
- 8°. het vervaardigen van een ontwerp voor een ornament;
- 9°. het binnen een bepaalden tijd leveren van een schets naar de natuur;
- 10°. het vervaardigen van een schets uit het geheugen.

B. Wat het theoretisch gedeelte betreft:

1°. de vlakke meetkunde en de beschrijvende meetkunde voor zoover zij rechtstreeksch toepassing vinden bij de doorzichtkunde; de doorzichtkunde; het in perspectief brengen van lichamen door platte vlakken begrenst, van den bol, kegel en cylinder, van ton en kruisgewelven en van de nis. Schaduwbeplating bij zon- en kunstlicht zowel op kegel en cylinders als op platte vlakken. Weerspiegeling van voorwerpen door horizontale, verticale en hellende vlakken. De gronden der isometrische perspectief, de luchtperspectief;

2°. de ontleedkunde van den mensch. Het geraamte. De verschillende vormen der gewrichten en de bewegingen die zij toelaten. De spieren en hare werking, ook de werking der spieren van het gelaat. De beginselen der mimiek. De bewegingsleer. De theorie der eenvoudigste bewegingen, zocals het gaan en loopen. Proportieleer, ook de vergelijkende;

3°. de beginselen der ornament- en stijlleer. Ontleding en samen-telling van versieringen. Het gebruik van plant- en bloemmotieven. Het styleeren van natuurvormen. De algemeene begrippen der schoonheidsleer;

4°. de beginselen der kunstgeschiedenis, voornamelijk der bouw- en versieringskunst;

5°. de methodologie en de paedagogiek van het teekenonderwijs;

voor de afdeling B (bouw- en werktuigkundig teekenen).

A. Wat het practisch gedeelte betreft:

- 1°. het teekenen van een vlakversiering naar wandplaat;
- 2°. het schetsen en schaduwen van een groep van voorwerpen;
- 3°. het vervaardigen eener geschaduwde teekening naar een ornament in relief;
- 4°. het vervaardigen eener bouwkundige teekening (naar opgegeven schaal), waarin steen-, hout- en ijzerconstructies voorkomen
Volgens gegeven schets een bouwkundig ontwerp in platten grond, opstand en doorsnede te teekenen. De gevels te schaduwen, in tinten of arceeringen en een gedeelte er van te detailleeren;
- 5°. het vervaardigen van een of meer werktuigkundige teekeningen;
 - a. het oplossen van een vraagstuk ter toepassing van de beginselen der kinematiek;
 - b. het vervaardigen op gegeven schaal eener teekening in gewone projectie van een niet samengesteld werktuig of onderdeel daarvan, naar een schets met ingeschreven maten;
- 6°. het oplossen van een of meer vraagstukken betreffende de beschrijvende meetkunde;
- 7°. het oplossen van een of meer vraagstukken betreffende de doorzichtkunde;

8°. Het vervaardigen van een ontwerp voor een bouwkundig ornament met gebruikmaking van een gegeven motief;

9°. Het binnen een beperkten tijd leveren van een schets naar de natuur en rechthoekig opmeten met ingeschreven maten van een eenvoudig voorwerp, de bouw- of werktuigkunde betreffende;

10°. het vervaardigen van een schets uit het geheugen de bouw- of werktuigkunde betreffende, zonder daarbij passer of liniaal te gebruiken.

B. Wat het theoretisch gedeelte betreft:

1°. de vlakke meetkunde en de beschrijvende meetkunde, de rechte lijn en het platte vlak, veelvlakken, de drievlakshoek, de bol, de kegel, de cylinder- en omwentelingsvlakken.

Isometrische projectie.

Het bepalen van schaduwen in de projectie;

2°. de doorzichtkunde: het in perspectief brengen van lichamen door platte vlakten begrensd, van den bol, kegel en cylinder, van ton- en kruisgewelven en van de nis.

Schaduwbeplating bij zon- en kaarslicht, zoowel op kegels en cylinders als op platte vlakten.

Weerspiegeling van voorwerpen door horizontale, verticale en hellende vlakken;

3°. de beginselen der ornament- en stijl leer. Ontleding en samenstellingen van versieringen. Het gebruik van plant- en bloemmotieven. Het styleeren van natuurvormen.

De algemeene begrippen van schoonheidsleer;

4°. de beginselen der kunstgeschiedenis, voornamelijk der bouw- en versieringskunst;

5°. kennis der namen en van de beteekenis van de voornaamste bouw- en werktuigkundige onderdeelen;

6°. De methodologie en paedagogiek van het onderwijs in het bouw- en werktuigkundig teekenen.

Art. 2.

Het theoretisch examen heeft mondeling en desnoods schriftelijk plaats.

Art. 3.

De tijd, beschikbaar gesteld voor de vakken, bedoeld in art. 1, is bepaald als volgt:

Afdeeling A.

Voor A.	1°. 2°. en 4°.	12 uren.
	5°.	18 >
	3°. en 6°.	6 >
	7°.	9 >
	8°.	4 >
	9°.	1 uur.
	10°.	1½ >
Voor B.	1°.	1 >
	2°.	½ >
	3°. en 4°.	1 >
	5°.	½ >

Afdeeling B.

Voor A.	4°.	24 uren.
	5°.	18 >
	3°.	12 >
	2°, 6°, 7°.	6 >
	8°.	4 >
	1°.	3 >
Voor B.	1°.	½ uur.
	2°.	½ >
	3°.	½ >
	4°.	½ >
	5°.	½ >
	6°.	½ >

Art. 4.

De theoretische examina hebben steeds plaats in tegenwoordigheid van minstens drie leeraren der normaalschool en van de gecommiteerden aangewezen door den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Bij het practisch en schriftelijk werk is steeds minstens een lid in het lokaal aanwezig.

Art. 5.

Candidaten die zich aan eenig bedrog schuldig maken, worden niet verder tot het examen toegelaten.

Art. 6.

Het oordeel over de kennis en de bekwaamheid der candidaten in elk der in art. 1 genoemde vakken en oefeningen wordt na onderling overleg tusschen de leden der examen-commissie uitgedrukt door een der cijfers van 1 tot 6 aan welke de volgende beteekenis is te hechten.

6. zeer goed,
5. goed,
4. voldoende,
3. onvoldoende,
2. slecht,
1. zeer slecht.

De toegekende cijfers vormen den grondslag voor de beslissing der commissie, omtrent den uitslag van het examen in de volgende vakgroepen.

Afdeeling A.

- a. Handteekenen (A 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10);
- b. Doorzichtkunde (A 6, B 1);
- c. Ornamentiek (A 8, B 3, 4);
- d. Ontleedkunde (A 7, B 2);
- e. Methodiek (B 5).

De candidaat aan wien voor groep a, b of e een onvoldoend cijfer is toegekend, wordt afgewezen.

Afdeeling B.

- a. Bouwkundig teekenen (A 4, 9, 10);
- b. Werktuigkundig teekenen (A 5);
- c. Handteekenen (A 1, 2, 3);
- d. Beschrijvende meetkunde en doorzichtkunde (A 6, 7, B 1, 2);
- e. Ornamentiek (A 8, B 3, 4);
- f. Terminologie en methodiek (B 5, 6).

De candidaat aan wien voor groep a, d of f een onvoldoend eindcijfer is toegekend wordt afgewezen.

Art. 7.

Aan de stemmingen nemen de gecommiteerden door den Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen deel.

Staking van stemmen omtrent een toe te kennen cijfer of omtrent het verlenen van het getuigschrift, wordt steeds geacht een beslissing te zijn in den voor belanghebbenden minst gunstigen zin.

Ieder gecommiteerde is bevoegd zich tegen de toekenning van het diploma te verzetten. In dat geval zendt hij een met redenen omkleed bericht aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat gevoegd wordt bij het verslag door de examen-commissie aan dezen op te zenden.

Art. 8.

De directeur der normaalschool is voorzitter der examen-commissie, welke uit haar midden een onder-voorzitter en een secretaris aanwijst.

's Gravenhage, 11 Juni 1885.

(get.) HEEMSKERK.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal,
HUBRECHT.